

Fakulta výtvarných umění Vysokého učení technického v Brně

akademický rok 2013/2014

**Vysokoškolská kvalifikační práce (ateliérová práce)
posudek vedoucího**

Jméno a příjmení studenta: Zdeněk Ryneš

Název práce: *Život záznamu*

Posudek: Zdeněk Ryneš má zkušenost s tradičními médii, především grafikou. Osvojil si pravidelný rytmus každodenního docházení do ateliéru, tvořivé rozvíjení představ a nápadů. Systematicnost a zapálenost řešenými problémy ho již v dřívějších pracích často dovedly k vyčerpání možností rozvíjení. Za autorovu unikátní vlastnost považuji ochotu neulpívat na množství vykonané práce, odhodlání obrátit vše na ruby, odhlédnout od sebe i od věci, a to vše pro radost z experimentu a objevování nových obsahů a forem.

V ateliéru jsme například měli možnost sledovat sbírku drobných nalezených předmětů, doplněných textovými záznamy. Dokládala jeho každodenní pochody. Podroboval ji různým operacím ve vztahu k přítomnosti a vzpomínání v rámci různých médií. Nakonec sbírku divákovi zneprístupnil a publikoval prohlášení týkající se sbírání.

Předmětem jeho bakalářské práce jsou rovněž subjektivní záznamy (přeneseně paměť) objektivizované v celku digitálního archivu. Kolekce krátkých videosekvencí pokrývá zhruba roční období Zdeněkova života. Záznamy tradičně nevybírám, nekomponuji. Autor je v nich spíše prostředníkem mezi kamerou a okolním světem. Vzniká tak osobní archiv, který mu ale zároveň umožňuje distanční odstup od vlastní minulosti. Uplatněním střihu na základě geometrických schémat se mu podařilo zobrazit rok života ve zhruba deseti minutách. Z hlediska času zde došlo ke kondenzování, nebo amalgamování. Vybrané, konceptuálně přesné a jistým způsobem asketické video, které mj. odkazuje ke klasikům žánru video artu, autor doplnil zcela novým formátem fyzického promítání filmu, kde s časem pracuje odlišným způsobem.

Zvolil videosekvence týkající se místa, kde se narodil. Na černobílé tiskárně pořídil malé otisky jednotlivých políček filmu. Ty pak v celkem rychlém sledu podává jednomu pozvanému účastníkovi akce. Způsob tisku snímky abstrahuje. Rozložením filmového media vznikají minimální posuny opakujících se obrazů. Meditativní prohlížení doplňuje asociacemi vzpomínek na situaci záznamu, ale i jiných vrstev paměti. Oba zúčastnění jsou si vědomi přítomnosti kamery. Jejich pohledy jsou upřeny na odvíjející se film na stole. Zdeněkův celkem monotónní hlas, tlumený sklonem hlavy, nepřipouští sentiment. Filmový zážitek neopakuje, s každým ze zúčastněných promítá videosekvenci jiného dne. Akce se může opakovat do vyčerpání záznamů. Situaci spoluurčuje atmosféra mezi divákem a „promítačem“. Sama jsem absolvovala zhruba hodinový dokument. Týkal se prostředí, v němž autor vyrůstal, rodiny. Jeho schopnost vtáhnout do atmosféry filmu ve mně probouzela vlastní vzpomínky na prázdniny, dětství, rodinu. Vyjevily se mi rozdíly.

Je zřejmé, že paměť nefunguje jako hard disk. Proces vzpomínání ovlivňují současné okolnosti, subjektivní situace. Cizí paměť může být za určitých okolností zažívána jako vlastní. Vzpomínka na film nebo fotografii často nabývá autentičnosti fyzického zážitku.

Zdeněk v akci a její dokumentaci zachycuje řadu časových rovin. Zviditelňuje samotný proces vzpomínání a také za normálních okolností nepatrné aspekty pozorování filmu. Upozorňuje na vztah obrazu, vyprávění, subjektu autora, ale i pozorujícího.

V celku instalace považuji za výrazný aspekt použití téměř klasického formátu, kondenzujícího lineární čas, a specifického, svým způsobem nepředvídatelného media akce, v níž se lineární záznam rozkládá a zpřítomňuje. Oceňuji moment vytváření situace pro jednoho diváka, která je zároveň sdělná širšímu publiku. Autor důsledně promyslel nejen vztah své práce k účastníkům akce a nezúčastněnému divákovi, ale i k prostoru a kontextu vystavení.

Návrh hodnocení: A

Vypracoval(a): MgA. Barbora Klímová, ArtD.

Datum: 27. 5. 2014

Podpis: